

զր + 25.12.2017
կայ' 11017507

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ

№ 1334-Ն

«Ք» 25.12.2017թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՎԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2012 թ. ՄԱՐՏԻ 22-Ի
N 203-Ն ՀՐԱՄԱՆԸ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի, «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներով և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թ. մարտի 22-ի N 333-Ն որոշման հավելվածով հաստատված կարգի 19-րդ կետը և ՀՀ ԿԳ նախարարության «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնարկի կողմից ներկայացված՝ ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական դրական եզրակացությունը.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. մարտի 22-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)

գրության 3112 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»
նամակագրության «Ագարակապան» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը
նախատեսելու և Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2009 թ.
օգոստոսի 7-ի N 1010-Ն հրամանը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 203-Ն հրամանը:

3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին
նամակագրական կրթության և իրավաբանական վարչությունների պետերին՝ սահմանված
առաջով հրամանը ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության
նախարարություն՝ պետական գրանցման:

4. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել՝ նախարարի տեղակալ Մանուկ
Սարգսյանին:

ԼԵՎՈՆ ՄԿՐՏՅԱՆ

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԽԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
0811.01.4 «ԳՅՈՒԼԱԳԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒԼԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 7-ի N 714-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 4-րդ մակարդակի 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորմանը ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվաճառության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝

- 1) առկա,
- 2) հեռավար (դիստանցիոն)
- 3) դրսեկության (էքստենսատ):

3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

- 1) կրթության առկա ձևով՝

ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 1 տարի,

բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի,

2) դրսեկության (էքստենսատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով. կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին

մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշման:

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1368 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2214 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները.

- 1) համակցված մշակաբույսերի արտադրության արհեստագործ,
- 2) ագարակատեր (ֆերմեր)՝ համակցված մշակաբույսերի արտադրության,
- 3) ագարակատեր (ֆերմեր)՝ անասնապահական ապրանքների արտադրության:

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական գործունեության պարտականություններն են.

- 1) մշակաբույսերի համար ցանքի և տնկման համար հողի նախապատրաստելը,
- 2) աճեցնելու համար ցանկալի մշակաբույսերի տեսակների, դրանց տարածքների և տեղադրման դիրքի որոշելը,
- 3) անհրաժեշտ քանակի սերմեր, պարարտանյութեր և այլ անհրաժեշտ միջոցների ձեռք բերելը,
- 4) հողը բարելավելու, կառույցներ և շինություններ տեղադրելու, կենդանիներ ու մեքենաներ ձեռք բերելու համար ներդրումներ կատարելը,
- 5) մշակաբույսերի խնամելը, աճեցնելը, բերքը հավաքելը, պահեստավորելը և իրացնելը,
- 6) գյուղատնտեսական կենդանիներին խնամելը, կերակրելը և պրոֆիլակտիկ միջոցառումներ իրականացնելը,

- 7) արտադրանքը պահեստներ փոխադրելը, պահպանելը,
- 8) արտադրանքի վաճառելը կամ պատվիրատու կազմակերպություններին մատակարարելը,
- 9) բազմազման ենթակա անասունների, մթերքների, մթերքների տեսակների և քանակների որոշելը,
- 10) խնամվող կենդանիների համար պահանջվող կերերի տեսակների որոշելը,
- 11) ապրանքների արտադրության համար կենդանիներ, կերեր և այլ անհրաժեշտ միջոցների գնելը,
- 12) կենդանիների բուժումը, խնամքը և բազմազման ապահովելը,
- 13) անասնաբուժական-կանխարգելիչ միջոցառումներ իրականացնելը,
- 14) կենդանիներին կթելը և ոչխարներին խուզելը,
- 15) մթերքը, արտադրանքը պահպանելը և նախնական մշակման ենթարկելը,
- 16) կաթը մշակելը և կաթնամթերքի պատրաստելը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում է շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած շրջանավարտը պետք է.

- 1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ունենա ազգային և համաշխարհային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,
- 2) ունենա մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, կարողանա դրանք կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում,
- 3) մասնագիտական գործիքները, սարքավորումները, հարմարանքները և նյութերը արդյունավետ և նպատակային օգտագործելու նպատակով կիրառի մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները,
- 4) ունենա մասնագիտական գործողությունները գործող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտություններ,
- 5) ճիշտ ընկալի և կիրառի մասնագիտական տերմինաբանությունը,
- 6) ունենա մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,
- 7) ունենա մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ տեղեկությունները ընտրելու և մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտություն,

8) ցուցաբերի աշխատանքային խնդիրների լուծման ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնելու, հիմնավորված լուծումներ գտնելու կարողություն,

9) ունենա ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու հմտություն:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) ցուցաբերի ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթների իմացություն,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն մեկ օտար լեզվով,

4) ցուցաբերի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին տիրապետելու կարողություն,

5) ցուցաբերի ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) տիրապետի էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությանը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթներին,

8) ցուցաբերի մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների վերաբերյալ իմացություններ,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով ներկայացված առանցքային հմտություններին:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ներկայացված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

2) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ուսումնամեթոդական ապահովման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման

նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. ընդհանուր հումանիտար առարկաների,

բ. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,

գ. օտար լեզուների,

դ. կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանության,

ե. գյուղատնտեսության էկոնոմիկայի,

զ. բույսերի պաշտպանության,

է. համակարգչային:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. ագրոքիմիայի,

բ. բուսաբուծության,

գ. անասնաբուծության,

դ. գյուղացիական մեքենաների:

3) Արհեստանոցներ՝

ա. գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և շահագործման:

4) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման դեպքում սահմանվում է ուսումնական պլաններով,

2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,

3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

4) ուսանողի ուսումնական բեռնվաճության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվաճության,

5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ.

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությամբ համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները.

4) ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում.

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0811.01.4

«ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ (ՖԵՐՄԵՐԱՅԻՆ) ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0811.01.01.4 «ՖԵՐՄԵՐ՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է որակավորման նկարագրին համապատասխան դրա ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշիչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Հավելված 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության
0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության
կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝
գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման պետական
կրթական չափորոշիչի

Աղյուսակ 1

**Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում»
մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային
հմտությունների մոդուլներ**

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-4-17-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար

7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին, 3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք, 4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է, 5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում

13.	Կատարման չափանիշներ	1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և գրուցակցի կամ հաստատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-4-17-001
17.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
18.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն) 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը, 4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները,
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները, 2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները, 3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները, 4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:
27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն

28.	Կատարման չափանիշներ	1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-4-17-001
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում

35.	Կատարման չափանիշներ	1) տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2) տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3) տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից (printer, scanner, projector, fax, պատճենման սարք և այլն), 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (microsoft office), 6) կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ , պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում (Print):
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
37.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4) կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
39.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստել դրանք, 2) կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3) կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն), 4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում

41.	Կատարման չափանիշներ	1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ, 2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 6) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաբերանգավորում:
42.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով
43.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
44.	Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
45.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է « համացանց » հասկացությունը, 2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը, 3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը, 4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից), 5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները, 6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում , ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում, 7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացի (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

1.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ հողի կազմի և հատկությունների, ցանքաշրջանառությունների, երկրագործության հիմնական համակարգերի, մշակաբույսերի կյանքի փուլերի, մոլախոտերի, ինչպես նաև մշակաբույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների մասին և դրանք ձևավորել գործնականում կիրառելու կարողություններ:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները, կազմը և տիպերը

7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է որոշում հողի ֆիզիկական հատկությունները, 2) ճիշտ է որոշում հողի մեխանիկական կազմը, 3) ճիշտ է ներկայացնում հողի տիպերը:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանները և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի փուլերը և անհրաժեշտ պայմանները, 2) ճիշտ է ներկայացնում երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մոլախոտերի խմբերը, մշակաբույսերի հիվանդությունները ու վնասատուները և դրանց դեմ պայքարի միջոցառումները
11.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի խմբերը, 2) ճանաչում է մոլախոտերը, մշակաբույսերի հիվանդությունները և վնասատուները արտաքին տեսքով, 3) ճիշտ է բացատրում մոլախոտերի, մշակաբույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների դեմ պայքարի միջոցառումները:
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել և ընտրել տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը
13.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները, 2) ճիշտ է ընտրում գյուղատնտեսական գոտու համար երկրագործության համակարգերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ, ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ, ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ»		
14.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-002
15.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների, անասնապահական տեղակայանքների և սարքավորումների տեսակների, նրանց կառուցվածքի, մեքենատրակտորային ագրեգատների (ՄՏԱ) ռացիոնալ կոմպլեկտավորման, շահագործման ցուցանիշները հաշվարկելու, ինչպես նաև պահպանում և տեխնիկական սպասարկում իրականացնելու վերաբերյալ և դրանք ձևավորել գործնականում կիրառելու կարողություններ:
16.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
17.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրի ՖՏԿ-4-17-001 «Երկրագործության հիմունքներ» մոդուլը:

18.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգի ապահովումն է:
19.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել բուսաբուծական մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի համար անհրաժեշտ տրակտորները, մեքենաներն ու գործիքները, նրանց աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար
20.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում բուսաբուծական մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի համար անհրաժեշտ տրակտորները, մեքենաներն ու գործիքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում առանձին տրակտորների, մեքենաների կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները և անվտանգության կանոնները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորները, մեքենաներն ու գործիքներն աշխատանքի նախապատրաստելու և կարգավորելու գործընթացները:
21.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել անասնապահության համար անհրաժեշտ մեքենաներն ու սարքավորումները, նրանց աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար
22.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում անասնապահության համար անհրաժեշտ մեքենաներն ու սարքավորումները, 2) ճիշտ է ներկայացնում առանձին մեքենաների կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները և անվտանգության կանոնները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մեքենաներն ու գործիքներն աշխատանքի նախապատրաստելու և կարգավորելու գործընթացները:
23.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կոմպլեկտավորել մեքենատրակտորային ագրեգատը
24.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում գյուղատնտեսական գործընթացները և այդ գործընթացների կատարման համար մեքենատրակտորային ագրեգատները, 2) ճիշտ է կոմպլեկտավորում մեքենատրակտորային ագրեգատը:
25.	Ուսումնառության արդյունք 4	Որոշել ՄՏԱ-ի շահագործական արագությունները, արտադրողականությունը, ագրեգատների քանակը, վառելանյութերի և քսայուղերի տեսակը և քանակը

26.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է որոշում ՄՏԱ-ի շահագործական արագությունները, արտադրողականությունը և ագրեգատների քանակը, 2) ճիշտ է որոշում վառելանյութերի և քսայուղերի տեսակը և քանակը:
27.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկումների տեսակները, քանակը և կատարման գործընթացներն ու ժամկետները
28.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկումների տեսակները քանակը, անհրաժեշտ սարքավորումները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկումների կատարման գործընթացները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման նշանակությունն ու ժամկետները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈՂԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ՆԱԽԱԶԱՆՔԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՄ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-003
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ հողի հիմնական և նախազանքային մշակման, նախազանքային ագրեգատների մասին և դրանք ձևավորել գործնականում կիրառելու կարողություններ:
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրի ՖՏԿ- 4-17-001 «Երկրագործության հիմունքներ» և ՖՏԿ- 4-17-002 «Տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ, սարքավորումներ, մեքենատրակտորային ագրեգատներ և դրանց տեխնիկական սպասարկում» մոդուլները:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հողի հիմնական և նախազանքային մշակման գործընթացները
35.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում հողի հիմնական մշակման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում հողի նախազանքային մշակման գործընթացները:
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել հողի հիմնական և նախազանքային մշակություն կատարող տեխնիկական միջոցներին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջները

37.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հողի մշակության խորության շեղումներին ներկայացվող պահանջները, 2) ճիշտ է բացատրում հողի փխրությանը ներկայացվող պահանջները, 3) ճիշտ է բացատրում ոռոգման ակոսներին ներկայացվող պահանջները:
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել հողի հիմնական և նախացանքային մշակում վարի և նախացանքային ագրեգատների միջոցով
39.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ընտրում ագրեգատը աշխատանքի համար, 2) ճիշտ է նախապատրաստում դաշտը և դաշտում կատարվող աշխատանքների հաջորդականությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՊԱՐԱՐՏԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ»		
40.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ- 4-17-004
41.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ պարարտանյութերի տեսակների, դրանց քանակի որոշման, հողը պարարտացման ձևերի, եղանակների և մեքենաների, գյուղատնտեսությանը սպառնացող բնական աղետներից վնասված մշակաբույսերի խնամքի և պարարտացման առանձնահատկությունների մասին և դրանք ձևավորել գործնականում կիրառելու կարողություններ:
42.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
43.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրի ՖՏԿ- 4-17-001 «Երկրագործության հիմունքներ» և ՖՏԿ- 4-17-002 «Տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ, սարքավորումներ, մեքենատրակտորային ագրեգատներ և դրանց տեխնիկական սպասարկում» մոդուլները:
44.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
45.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել պարարտանյութերի տեսակները
46.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում պարարտանյութերի տեսակները, 2) ճիշտ է որոշում տարբեր մշակաբույսերի համար անհրաժեշտ պարարտանյութերի տեսակները, 3) ճիշտ է հաշվարկում յուրաքանչյուր մշակաբույսի համար միավոր մակերեսի հաշվով պարարտանյութի ծախսը, 4) ճիշտ է ներկայացնում բնական աղետներից (կարկտահարություն, ցրտահարություն և այլն) վնասված մշակաբույսերի խնամքի և պարարտացման առանձնահատկությունները:

47.	Ուսումնառության արդյունք 2	Բնութագրել օրգանական պարարտանյութերը
48.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում օրգանական պարարտանյութերը, 2) ճիշտ է որոշում օրգանական պարարտանյութերը դաշտ տեղափոխելու և հողը պարարտացնելու ժամկետները, 3) ճիշտ է ներկայացնում օրգանական պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ձևերն և եղանակները, 4) ճիշտ է ընտրում օրգանական պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու մեքենաները:
49.	Ուսումնառության արդյունք 3	Բնութագրել հանքային պարարտանյութերը
50.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում հանքային պարարտանյութերը, 2) ճիշտ է որոշում հանքային պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ժամկետները, 3) ճիշտ է ներկայացնում հանքային պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ձևերն և եղանակները, 4) ճիշտ է ընտրում հանքային պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու մեքենաները:
51.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել բակտերիալ պարարտանյութերը
52.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում բակտերիալ պարարտանյութերը, 2) ճիշտ է որոշում բակտերիալ պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ժամկետները, 3) ճիշտ է ներկայացնում բակտերիալ պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ձևերն և եղանակները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԵԼԻՈՐԱՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԵՎ ՈՌՈԳՈՒՄ»		
53.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-005
54.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին հաղորդել հողերի մելիորացման և կուլտուրականացման, ագրոտեխնիկական և ագրոմելիորատիվ միջոցառումների, ոռոգման անձրևացման և կաթիլային եղանակի կիրառման, դրենաժային ջրերի օգտագործման վերաբերյալ անհրաժեշտ գիտելիքներ և ձևավորել գործնականում դրանք կիրառելու կարողություններ:
55.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
56.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՖՏԿ- 4-17-003 «Հողի հիմնական և նախացանքային մշակում» մոդուլը:
57.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարմակարգակի ապահովումն է:

58.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հոդերի մեխորագման և կուլտուրականացման ագրոտեխնիկական և ագրոմեխորատիվ միջոցառումները
59.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում փխրեցման միջոցով հողի ջրաթափանցելիության և ֆիլտրացման արագության մեծացման նշանակությունը բույսերի աճի վրա, 2) ճիշտ է բացատրում փխրեցման դերը հողի մակերեսի կեղևակալումից խուսափելու համար, 3) ճիշտ է բացատրում փխրեցման դերը հողի մակերեսից ջրի քիչ գոլորշիացման գործում, 4) ճիշտ է կատարում մշակաբույսերի ընտրությունը:
60.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել քարքարոտ հողերի մեխորագիան և կուլտուրականացումը
61.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում քարքարոտ հողերի մեխորագման և կուլտուրականացման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում դարավանդումը որպես լանջերի հողերի արդյունավետ օգտագործման միջոցառում, 3) ճիշտ է ներկայացնում հողերի յուրացման տեխնոլոգիան և օգտագործվող մեխանիզմները:
62.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ոռոգման տարբեր եղանակների կիրառությունը մեխորացված հողերում
63.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ոռոգման տարբեր եղանակների ազդեցությունը հողերի մեխորացման գործընթացում, 2) ճիշտ է ներկայացնում դրենաժային ջրերի օգտագործման առանձնահատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ոռոգման անձրևացման եղանակը և դրա ազդեցությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում ոռոգման կաթիլային եղանակը և դրա ազդեցությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲՈՒՍԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»		
64.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-006
65.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին հաղորդել անհրաժեշտ գիտելիքներ մշակաբույսերի տեսակների, ցանքսի նորմաների, սերմացուների նախապատրաստման, մշակաբույսերի մշակման տեխնոլոգիաների, խնամքի և մեքենայացման գործընթացների, բերքահավաքի, բերքի պահեստավորման, փակ գրունտում մշակաբույսերի մշակման գործընթացների վերաբերյալ և ձևավորել գործնականում դրանք կիրառելու կարողություններ:
66.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
67.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՖՏԿ-4-17-003 «Հողի հիմնական և նախացանքային մշակում» մոդուլը:

68.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարմակարգակի ապահովումն է:
69.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մշակաբույսերի տեսակները և մշակման գործընթացները
70.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի մշակման գործընթացները:
71.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները և սերմացուի նախապատրաստման աշխատանքները
72.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ընտրում տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները, 2) ճիշտ է ներկայացնում սերմացուի նախապատրաստման և ախտահանման գործընթացները:
73.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մշակաբույսերի մշակման խնամքի և մեքենայացման գործընթացները
74.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի մշակման մեքենայացման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի խնամքի գործընթացները:
75.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել բերքահավաքի ժամկետները, բերքի տեղափոխման, պահեստավորման և իրացման գործընթացները
76.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում բերքի հասունության աստիճանի որոշման ձևերը, 2) ճիշտ է ընտրում բերքահավաքի անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցները, 3) կարողանում է որոշել բերքի մոտավոր քանակը, 4) ճիշտ է որոշում բերքահավաքի ժամկետները և աշխատանքները, 5) ճիշտ է ներկայացնում բերքի տեղափոխման, պահեստավորման և իրացման գործընթացները:
77.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել փակ գրունտում մշակաբույսերի ցանքսի, մշակման և սածիլների ձևով աճեցման գործընթացները
78.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի սերմերի նախապատրաստման գործընթացը, 2) ճիշտ է որոշում տարբեր մշակաբույսերի ցանքի ժամկետները և ցանքի ձևերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում սածիլների մշակման ագրոտեխնիկական պահանջները, 4) ճիշտ է ներկայացնում սածիլների աճեցման գործընթացները, 5) ճիշտ է ներկայացնում փակ գրունտից սածիլների հանման, տեղափոխման և սածիլման գործընթացները:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՑԵՂԱՅԻՆ ՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»		
79.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-007
80.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գյուղատնտեսական կենդանիների տեսակների, նրանց ծագման, ցեղային հատկությունների ու կենսաբանական առանձնահատկությունների և կենդանիների ծնի վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
81.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
82.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
83.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
84.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել խոշոր եղջերավոր կենդանիների ցեղային հատկանիշներն ու կենսաբանական առանձնահատկությունները
85.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է շարադրում խոշոր եղջերավոր կենդանիների ցեղային հատկությունները, 2) ճիշտ է ընտրում համապատասխան ցեղը՝ ելնելով տեղի բնակլիմայական պայմաններից, 3) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր եղջերավոր կենդանիների կենսաբանական առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է բացատրում խոշոր եղջերավոր կենդանիների ծնի նախապատրաստման և իրականացման աշխատանքների կազմակերպումը:
86.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղային հատկություններն ու կենսաբանական առանձնահատկությունները
87.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղային հատկությունները, 2) ճիշտ է ընտրում համապատասխան ցեղը՝ ելնելով տեղի բնակլիմայական պայմաններից, 3) ճիշտ է ներկայացնում մանր եղջերավոր կենդանիների կենսաբանական առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է բացատրում մանր եղջերավոր կենդանիների ծնի նախապատրաստման և իրականացման աշխատանքների կազմակերպումը:
88.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել խոզերի ցեղային հատկություններն ու կենսաբանական առանձնահատկությունները

89.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում խոզերի ցեղային հատկությունները, 2) ճիշտ է ընտրում համապատասխան ցեղը, 3) ճիշտ է ներկայացնում խոզերի կենսաբանական առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է բացատրում խոզերի ծնի նախապատրաստման և իրականացման աշխատանքների կազմակերպումը:
90.	Ուսումնառության արդյունք 4	Դասակարգել թռչունների տեսակներն ու ցեղերը և ներկայացնել նրանց կենսաբանական առանձնահատկությունները
91.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում թռչունների տեսակները և ցեղերը, 2) ճիշտ է ընտրում համապատասխան տեսակն ու ցեղը, 3) ճիշտ է ներկայացնում թռչունների կենսաբանական առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է բացատրում թռչունների ինկուբացիոն շրջանը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒՄ ԵՎ ԽՆԱՄՔ»		
92.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-008
93.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրման, առանձին սեռահասակային խմբերի համար կազմվող լիարժեք կերաբաժինների, կերամիավորների, բիոպրեպարատների, խնամքի, հիվանդությունների և զոոհիգիենիկ հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
94.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
95.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՖՏԿ-4-17-007 «Գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղատեսակները, ցեղային հատկություններն ու կենսաբանական առանձնահատկությունները» և ՖՏԿ-4-17-002 «Տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ, սարքավորումներ, մեքենատրակտորային ագրեգատներ և դրանց տեխնիկական սպասարկում» մոդուլները:
96.	Գնահտման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
97.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել խոշոր եղջերավոր կենդանիների կերակրման և խնամքի հիմնական գործընթացները

98.		1) ճիշտ է չափում, կշռում կերերը, կազմում կերախառնուրդները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մսուրային և արոտային շրջաններում կենդանիների ջրումը, պահվածքի գործընթացները, 3) ճիշտ է ներկայացնում լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և կազմում կերաբաժին տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, 4) ճիշտ է ներկայացնում անասնաշենքի զոոհիգիենիկ առաջնային պահանջները:
99.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել մանր եղջերավոր կենդանիների կերակրման և խնամքի հիմնական գործընթացները
100.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կազմում կերախառնուրդներ և ներկայացնում կերակրման աշխատանքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մսուրային և արոտային շրջաններում կենդանիների ջրելու, խնամքի կազմակերպման աշխատանքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և կազմում կերաբաժին տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, 4) ճիշտ է ներկայացնում անասնաշենքի զոոհիգիենիկ առաջնային պահանջները:
101.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել խոզերի կերակրման և խնամքի հիմնական գործընթացները
102.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կազմում կերախառնուրդներ և ներկայացնում կերակրման աշխատանքների կազմակերպումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում մսուրային և արոտային շրջաններում կենդանիները ջրելու աշխատանքների կազմակերպումը, 3) ճիշտ է ներկայացնում լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և կազմում կերաբաժին տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, 4) ճիշտ է ներկայացնում անասնաշենքի զոոհիգիենիկ առաջնային պահանջները:
103.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել թռչունների կերակրման և խնամքի հիմնական սկզբունքները
104.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կազմում կերախառնուրդներ և ներկայացնում կերակրման աշխատանքների կազմակերպումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և նրա կազմումը թռչունների առանձին տեսակների համար, 3) ճիշտ է ներկայացնում մատու /բրոյեր/ և աճան հավերի կերակրման առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում անասնաշենքի զոոհիգիենիկ առաջնային պահանջները:
105.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները

106.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր եղջերավոր կենդանիների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մանր եղջերավոր կենդանիների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները, 3) ճիշտ է ներկայացնում խոզերի հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները, 4) ճիշտ է ներկայացնում թռչունների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները, 5) ճիշտ է ներկայացնում ձկների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները, 6) ճիշտ է ներկայացնում մեղուների հիվանդությունները և դրանց կանխարգելման ու պայքարի հիմնական գործընթացները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»		
107.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-009
108.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին հաղորդել գյուղատնտեսական կենդանիներից, թռչուններից, ձկան որոշակի տեսակներից և մեղվից ստացված մթերքների արտադրության տեխնոլոգիաների վերաբերյալ անհրաժեշտ գիտելիքներ և ձևավորել գործնականում դրանք կիրառելու կարողություններ:
109.	Մոդուլի տևողությունը	72ժամ
110.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՖՏԿ-4-17-007 «Գյուղատնտեսական կենդանիների տեսակները, ցեղային հատկանիշներն ու կենսաբանական առանձնահատկությունները» և ՖՏԿ-4-17-008 «Գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրում և խնամք» մոդուլները:
111.	Գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
112.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել խոշոր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող սննդամթերքների՝ կաթի, մսի և կաթնամսամթերքների արտադրության հիմնական սկզբունքները:

113.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող կաթի արտադրության գործընթացները և կաթնամթերքների պատրաստման հիմնական սկզբունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող մսի արտադրության և կաթնամսամթերքների պատրաստման հիմնական սկզբունքները:
114.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել խոզերից ստացվող սննդամթերքների՝ ճարպի, մսի արտադրության հիմնական սկզբունքները
115.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ճարպային, մսային և բեկոնային բղման սկզբունքները, 2) ճիշտ է որոշում տարբեր սեռահասակային խմբերի բղման աստիճանները, 3) ճիշտ է որոշում մսի, ճարպի որակը:
116.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղերից ստացվող մսի, բրդի, կաթի, արտադրության սկզբունքներն ու ցուցանիշները
117.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մանր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող մսի, կաթի արտադրության և կաթնամթերքների պատրաստման հիմնական սկզբունքները, 2) հստակ ներկայացնում է մանր եղջերավոր կենդանիների բղման եղանակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում խուզի կազմակերպման աշխատանքները և տեսակավորում տարբեր տեսակի և որակի բուրդը:
118.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ՀՀ-ում բուծվող թռչունների ցեղերից ձվի և թռչնամսի արտադրության սկզբունքները
119.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում բուծվող հավերի ցեղերից ձվի արտադրության հիմնական սկզբունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում բրոյլերային ճտերի աճեցման սկզբունքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում թռչնամսի արտադրության գործընթացը:
120.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել ձկնաբուծական արհեստական լճակներում իշխան և ծածան ձկնատեսակների աճեցման և ձկնկիթի ստացման հիմնական գործընթացները
121.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում իշխան ձկան աճեցման հիմնական գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում իշխանի ձկնկիթի ստացման սկզբունքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ծածանի աճեցման հիմնական գործընթացները, 4) ճիշտ է ներկայացնում ծածանի ձկնկիթի ստացման սկզբունքները:

122.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել մեղվամթերքների արտադրության տեխնոլոգիական գործընթացները
123.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մեղվաբուծության ավանդական և ոչ ավանդական մեթոդները, 2) ճիշտ է բնութագրում մեղուների բազմացման եղանակները, դրանց ժամկետները և առանձնահատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մայրաբուծության ընդհանուր բնութագիրը, 4) ճիշտ է ներկայացնում վերամշակման ենթակա հիմնական և լրացուցիչ մեղվամթերքները::
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
124.	Մոդուլի դասիչը	ՖՏԿ-4-17-010
125.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները
126.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
127.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
128.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
129.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը

130.	Կատարման չափանիշներ	1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում, 3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է, 4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է, 5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում, 7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները, 8) բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:
131.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
132.	Կատարման չափանիշներ	1) կազմակերպության կազմակերպչա-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է, 2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ է, 3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջորդականությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է, 5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում, 6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է, 7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է, 8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է, 9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է, 10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է, 11) կազմակերպության կառավարմանն առնչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է, 12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է, 13) կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:
133.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ

134.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է մեկնաբանում «շուկա» հասկացությունը, 2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է, 4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում, 5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է, 6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է, 7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է, 8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է, 9) մարքեթինգի գաղափարների /4P և 7P/ նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում, 10) մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:
135.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
136.	Կատարման չափանիշներ	1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում, 2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է, 4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առընչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է, 5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում, 6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է, 7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում, 8) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 9) ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների եզրահանգումները հիմնավոր է:

137.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը
138.	Կատարման չափանիշներ	1) «ծախս» հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը, 3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է, 5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում, 6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է ներկայացնում, 7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում, 8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը, 9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում, 10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է, 11) անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:
139.	Ուսումնառության արդյունք 6	Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր
140.	Կատարման չափանիշներ	1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է, 3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ճիշտ է կատարում SWOT վերլուծություն, 5) SWOT վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում, 6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է, 7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է, 8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել, 9) բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:

141.	Ուսումնառության արդյունք 7	Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ
142.	Կատարման չափանիշներ	1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում, 2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում, 3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում, 4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում, 5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին, 6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում, 7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում, 8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում, 9) ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0811.01.4 «Գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսության կազմակերպում» մասնագիտության 0811.01.01.4 «Ֆերմեր՝ գյուղատնտեսական արտադրության» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ռիսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ռիսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4.	Պատմություն		54	36	1
5.	Օտար լեզու		90	60	1
6.	Ֆիզիկական կուլտուրա		87	58	1
7.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
8.	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակ.հիմնահարցեր		42	28	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		516	344	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Երկրագործության հիմունքներ		54	36	1
2.	Տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ, սարքավորումներ, մեքենատրակտորային ագրեգատներ և տեխնիկական սպասարկում		81	54	1
3.	Հողի հիմնական և նախացանքային մշակումը		54	36	1
4.	Պարարտանյութերի տեսակները և օգտագործումը		54	36	
5.	Մելիորատիվ աշխատանքներ և ոռոգում		54	36	1

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		297	198	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Բուսաբուծական մթերքների արտադրության տեխնոլոգիա		108	72	1
2.	Գյուղատնտեսական կենդանիների տեսակները ,ցեղային հատկությունները և կանսաբանական առանձնահատկությունները		54	36	1
3.	Գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրում և խնամք		81	54	1
4.	Անասնաբուծական մթերքների արտադրության տեխնոլոգիա		108	72	1
5.	Ձեռներեցություն		108	72	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		459	306	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		84	56	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		48	32	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	29	1566	1044	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		100		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	9			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	1			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	41			